

Doküman No	KSP.PR.007
Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
Revizyon No	2
Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
Sayfa No	1 / 14

1. AMAÇ:

Bu prosedürün amacı, **KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ** mevcut çalışma koşullarından kaynaklanabilecek ve işyerinin faaliyetleri sırasında oluşabilecek her türlü potansiyel tehlikenin tanımlanması, bunlara ilişkin risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, olası risklerle ilgili kontrol tedbirlerinin alınmasına ilişkin yöntem ve esasların belirlenmesi, **Üniversite bünyesinden yürütülmekte olan ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi kapsamında her türlü tehlike ve riskin belirlenmesi ve faaliyetleri etkilemeyecek şekilde minimum seviyeye düşürmektedir.**

Risk değerlendirmesi sonucunda, **Üniversitedeki** tüm tehlikelerin ne olduğuna karar verilmiş kaza olma olasılığı ile olası kazaların boyutu/büyüklüğü hakkında bilgi sahibi olunmuş olacaktır.

2. KAPSAM

Bu prosedür, çalışma alanındaki:

- İşyerini,
- İşyerinde kullanılan tüm makine, tesisat, bina, eklenti ve sosyal tesisleri,
- İşyerinde çalışan firma sorumlularını ve çalışanları,
- Ziyaretçi ve tedarikçilerini kapsar.

3. TANIMLAR

Tehlike: Çalışanlara, malzeme ve ekipmanlara ve işyerine zarar verme potansiyeline sahip kaynak, durum veya uygulamalardır.

Tehlike tanımlaması: Bir tehlikenin varlığını tanıma ve özelliklerini tarif etme prosesi

Risk: Tehlike olarak tanımlanan olgular içinde doğal olarak bulunan ve ortaya çıktığında daima zarar veren durumdur. (Risk = Olasılık x Şiddet)

Risk Değerlendirme ekibi: Tehlike kaynakları ve bunlara ait olası riskleri ortaya çıkartmak ve gerekli önleyici düzeltici çalışmaları yapmak üzere kurulmuş ekiptir.

Risk Değerlendirmesi: Bir riskin ortaya çıkma olasılığının öngörülerek, kabul edilebilir olup olmadığının belirlenmesi için yapılan riskin büyüklüğünün tahmini çalışmasıdır.

Riskin Gerçekleşme Olasılığı: Bir riskin gerçekleşme olasılığıdır.

Kabul edilebilir risk: Kuruluşun, yasal zorunlulukları ve kendi İSG politikasına göre, tahammül edilebileceği düzeye indirilmiş risk.

Riskin Önem Durumu: Yapılacak önleyici ve düzeltici çalışmaların öncelik sırasının belirlenmesidir.

Olay: Yaralanmaya veya sağlığın bozulmasına veya ölüme sebep olan veya sebep olacak potansiyele sahip olan, işle ilgili olaydır.

Kaza: Yaralanma, sağlığın bozulmasına veya ölüme sebep olan olaydır.

Hasarsız olay: Yaralanmaya, sağlığın bozulmasına veya ölüme sebep olmadan gerçekleşen olaylara “hasarsız olay” denir.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	2 / 14

Sağlığın bozulması: Bir iş faaliyetinin veya işle ilgili durumun yol açtığı ve/veya kötüleştirdiği belirlenebilir, olumsuz fiziksel veya ruhsal durum.

Kimyasal madde: Doğal halde bulunan veya üretilen veya herhangi bir işlem sırasında veya atık olarak ortaya çıkan veya kazara oluşan her türlü element, bileşik veya karışımlardır.

Mesleki maruziyet sınır değeri: Başka şekilde belirtilmedikçe, 8 saatlik sürede, çalışanların solunum bölgesindeki havada bulunan kimyasal madde konsantrasyonunun zaman ağırlıklı ortalamasının üst sınırıdır.

Biyolojik sınır değeri: Kimyasal maddenin, metabolizmasının veya etkilenmeyi belirleyecek bir maddenin uygun biyolojik ortamdaki konsantrasyonunun üst sınırıdır.

Sağlık gözetimi: Çalışanların belirli bir kimyasal maddeye maruziyetleri ile ilgili olarak sağlık durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılan değerlendirmelerdir.

Ramak kala olay: İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

Entegre Kalite Yönetim Sistemi: ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi,

Üniversite: Kapadokya Üniversitesi

4. SORUMLULUKLAR

Bu prosedüre ilişkin olarak tehlikelerin tanımlanması, risklerin değerlendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin belirlenmesinde **Üniversite yönetimi ve tüm personel** sorumludur. **Ayrıca ilgili yönetim sisteminin temsilcileri tüm süreci yürütmekle yükümlüdür.**

Yapılmış olan risk değerlendirmesi; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.

Aşağıda belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, Üniversitenin tamamını veya bir bölümünü etkiliyor olması göz önünde bulundurularak risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenir.

- Üniversitenin binalarda değişiklik yapılması.
- Üniversitede uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.
- Üretim yönteminde değişiklikler olması.
- İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.
- Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.
- Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.
- Üniversite dışından kaynaklanan ve Üniversiteyi etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.
- Yeni bir standardın uygulanmaya başlaması.**
- Yeni çevre boyutlarının ortaya çıkması.**

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	3 / 14

5. RİSK ANALİZİ VE RİSK DEĞERLENDİRMESİNDE İZLENECEK METOTLAR

5.1. Risk Analizi ve Risk Değerlendirmesi Çalışmalarının Gerçekleştirilme Sıklığı:

1. İşe başlama aşamasında

- Üniversitenin yeni bir bina da eğitim öğretime başlamasından hemen sonra,
- Üniversitenin daha önce kurulmuş ve risk analizi ve risk değerlendirme çalışmalarının hiç yapılmamış olması halinde,

2. Değişiklik durumunda

- Üniversitede malzeme ekipman, konum, teknoloji ve prosedür değişikliğinde,
- Yeni ve ciddi bir tehlikenin ortaya çıkması durumunda,
- Risk değerlendirme ile ilgili kontrol çalışmaları esnasında yeni bir riskin tespit edilmesi halinde,

3. İş kazası, meslek hastalığı vb. durumlarda

- Üniversitenin tamamını ya da büyük bir kısmını etkileyebilecek bir kaza, iş kazası, meslek hastalığı ya da olayın meydana gelmesi halinde,

4. Düzenli aralıklarla

- İşyerinden ve etkilenme alanından kaynaklanan tehlikelerin ve bu tehlikeler sonucu ortaya çıkan risklerin yapısında ve faaliyetlerdeki ya da işteki değişimin derecesine bağlı olarak, az tehlikeli işyerlerinde 6 yılda, tehlikeli işyerlerinde 4 yılda, çok tehlikeli iş yerlerinde 2 yılda bir defa olarak,

5. Potansiyel Acil durumlar, acil durumlarda eksiklik tespit edilmesi, değişikliklerin olması, önceden değerlendirilmemiş acil durumların oluşması durumunda yenilenecektir.

6. Aşağıdakileri göz önünde tutarak, diğer konular:

a) İlgili çalışanların ihtiyaçları ve yeteneklerine uyumlu olacak şekilde, çalışma alanlarının tasarımı, prosesler, tesisler, makineler/ekipmanlar, işletme prosedürleri ve iş organizasyonu, değiştirmesi durumunda,

b) Kuruluşun kontrolü altında gerçekleşen işle ilgili faaliyetlerden kaynaklanan iş yerinin yakınında oluşan durumlar,

c) Kuruluş tarafından kontrol edilmeyen ve iş yerinin yakınında oluşan iş yerinde insanların yaralanmasına ve sağlığın bozulmasına neden olabilecek durumlar,

7. Kuruluşta, operasyonlarda, proseslerde, faaliyetlerde ve İSG yönetim sisteminde mevcut veya önerilen değişiklikler,

8. Tehlikeler hakkındaki bilgi ve bilgi birikimine yönelik değişiklikler, dolayısıyla gerekli görülmesi halinde risk değerlendirmesinde değişiklik yapılır.

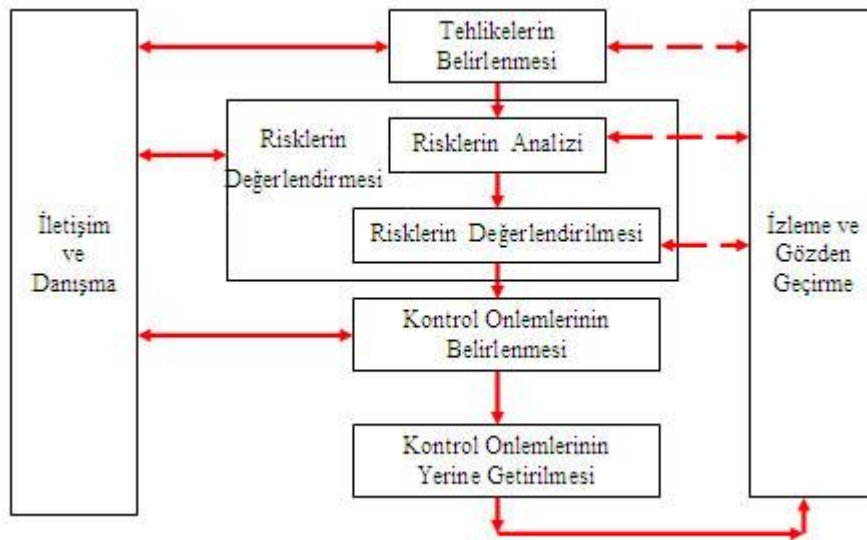
 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ Akıl - Ahlak - Adalet - Adap	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	4 / 14

5.2. Risk Analizi ve Risk Değerlendirmesi Çalışmalarında Dikkat Edilecek Hususlar

Risk analizi ve risk değerlendirme çalışmaları yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır.

- Rutin veya rutin olmayan faaliyetler,
- Üniversiteye erişebilme imkanına sahip personelin faaliyetleri (taşeronlar ve ziyaretçiler dahil),
- İnsan davranışları, kabiliyetleri ve diğer insan faktörleri,
- Üniversitenin dışından kaynaklanan ve işyerinde kuruluşun kontrolü altındaki insanların sağlığını ve güvenliğini olumsuz yönde etkileme kabiliyetine sahip olan belirlenmiş tehlikeler,
- Üniversitenin civarında kuruluşun kontrolü altındaki işle ilgili faaliyetlerden kaynaklanan tehlikeler,
- Kuruluş tarafından veya başkaları tarafından temin edilmiş olan işyerindeki altyapı, teçhizat ve malzemeler,
- Kuruluş, kuruluşun faaliyetleri veya malzemeleri üzerinde yapılan veya yapılması teklif edilen değişiklikler,
- Risk değerlendirme ve gerekli kontrollerin uygulanması ile ilgili uygulanabilir yasal yükümlülükler,
- İş alanlarının, proseslerin, tesislerin, makine/teçhizatın, işletme prosedürlerinin ve iş organizasyonlarının tasarımı ve bunların insan kabiliyetlerine uyarlanması,

5.3. Risk Analizi ve Risk Değerlendirmesi İş Akış Şeması

5.4. Risk Analizi ve Risk Değerlendirmesi Yöntemi

5.4.1. Risk analizi ve risk değerlendirme şu şekilde yapılmaktadır.

- Başlangıçta İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu veya İş Güvenliği Uzmanı tarafından

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	5 / 14

hazırlanan risk analizi çalışmaları sürecin devamında ilgili birim yetkilisi veya yetkilileri tarafından sürekli olarak izlenecek ve kontrol tedbirlerinin uygulanması ile risk skorları azaltılarak iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Bununla birlikte ilgili yönetim sistemi temsilcisi tarafından uygulamış olduğu yönetim sistemi kapsamında ilgili tehlike ve riskleri belirleyecek ve Kalite Komisyonuna onay için sunacaktır.

- b. Belirlenen risklerin kabul edilebilir seviyeye indirilinceye kadar sürekli izlenmesi gerekmektedir.
- c. Tehlikenin kabul edilebilir seviyeye indirilemiyorsa geçici ilave tedbirler alınarak tehlike kontrol altına alınmalıdır (Kontrol hiyerarşisi maddesinde belirtilen risk azaltma metotları içinden hiyerarşisinin alt basamaklarının içinden uygun olan bir metot belirlenir. Örneğin; Yüksek ses kaynaklı ekipman için mühendislik önlemi olarak kararlaştırılan ses yalıtımı alt yapısı kuruluncaya kadar o bölgede çalışanların uygun kulaklık kullanılmasının kararlaştırılması gibi.

Aşağıdaki kontrol hiyerarşisini kullanarak tehlikeleri ortadan kaldırmak ve İSG risklerini azaltmak için proses/prosesler oluşturulmalı, uygulamalı ve sürekliliği sağlanmalıdır:

- a. Tehlikeleri ortadan kaldır,
- b. Daha az tehlikeli prosesler, operasyonlar, malzemeler veya ekipmanlar ile ikame et,
- c. Mühendislik kontrollerini uygula ve işin yeniden yapılanmasını sağla,
- d. Eğitim dahil olmak üzere idari kontrolleri kullan,
- e. Yeterli kişisel koruyucu donanım kullan.

NOT: Birçok ülkede yasal şartlar ve diğer şartlar, kişisel koruyucu donanımın (KKD) çalışanlara hiçbir ücret ödemediği sağlanması şartını içerir.

5.4.2. Risk değerlendirmesi, işverenin oluşturduğu bir ekip tarafından yapılır, sürecin devamında gerçekleştirilir.

Risk değerlendirmesi ekibi aşağıdakilerden oluşur.

- a) İşveren veya işveren vekili.
- b) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetini yürüten iş güvenliği uzmanları ile işyeri hekimleri.
- c) İşyerindeki çalışan temsilcileri.
- ç) İşyerindeki destek elemanları.
- d) İşyerindeki bütün birimleri temsil edecek şekilde belirlenen ve işyerinde yürütülen çalışmalar, mevcut veya muhtemel tehlike kaynakları ile riskler konusunda bilgi sahibi çalışanlar.

5.5.Risk Değerlendirmesi

Sistematik metotlarla çalışma ortamı, şartları ya da çevrede var olan tehlikeleri belirlemek, riskleri ortaya çıkarmak ve riskleri kontrol etmek için uygun nitel ve/veya nicel

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	6 / 14

yöntemler kullanılarak yapılan çalışmaların bütünüdür. İşverenler aşağıdaki genel prensiplere uygun tedbirleri alacaktır.

- Tehlikelerin önüne geçmek
- Önüne geçilemeyen kaçınılmaz tehlikeleri değerlendirmek
- Tehlikeler ile kaynağında mücadele etmek
- İşleri kişilere uygun hale getirme, özellikle işyeri tasarımında, iş makinesi, çalışma ve üretim yöntemi seçimlerinde, üretim temposunun sağlığa etkilerini düşürmek ve monotonluğunu azaltmak
- Teknik gelişmeleri adapte etmek
- Tehlikelilerin yerine tehlikesizleri veya daha az tehlikelileri ikame etmek
- Çalışma ortamına ilişkin tüm koşulları, teknolojiyi, iş organizasyonunu, çalışma koşullarını ve sosyal ilişkileri bir arada değerlendirerek birbirini destekler mahiyette tedbirler politikası geliştirmek
- Toplu korunma önlemlerine kişisel korunma önlemlerinden daha çok öncelik vermek
- İşçilere uygun talimatları vermek

5.5.1. Tehlike Belirleme Girdileri

- Sezgisel mühendislik duyusunun kullanımı
- Benzer sistemleri incelemek
- İş Sağlığı ve Güvenliği 'ne ilişkin hukuki ve diğer şartlar,
- Literatür taraması (standart vb.)
- Çalışanlar ve diğer ilgili taraflardan alınan bilgiler,
- İşyerine özgü tipik tehlike riskleri, benzer kuruluşlarda olmuş olan kaza ve olaylar,
- Benzeri diğer işyerlerinden elde edilen veriler,
- Yaşanmış iş kazalarına ilişkin kayıtlar.
- Denetim sonuçları,
- İmalat hakkında bilgi
- Saha planları,
- İş akış şemaları, İş aktivitelerinin gözden geçirilmesi
- Makine, ekipman vb. bilgiler,
- Malzeme envanterleri (ham maddeler, kimyasallar, atıklar, ürünler ve alt ürünler),
- Kimyevi, fiziki ve biyolojik ajanlar listesi, psikolojik etkenler ve biyolojik etkenler, kimyasal ve tehlikeli maddelere ait Güvenlik Bilgi Formları (MSDS),
- Yöntemler, görevler,
- Tıbbi/ ilk yardım raporları, Sağlık Riskleri taraması

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akıl - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	7 / 14

- Ortam ölçüm raporlarının incelenmesi
- İmalatçı verilerinin değerlendirilmesi
- Teknik periyodik kontrol raporlarının incelenmesi

Genel tehlike listesi

Yüksekten düşme	Elektrik çarpması
Aynı seviyede düşme	Parlayıcı tahribatı
Malzeme düşmesi	Patlayıcı tahribatı
Bir şeye çarpma	Kimyasallara maruz kalma
Bir şeyin çarpması	Fırlayan madde
Kayma	Uçuşan madde
Sürüklenme	Bir şeyin batması- kesmesi
Zorlanma	Yangın
Gazdan boğulma	Göze çapak kaçma
Kaynak ışığına maruz kalma	Sıcak yüzeylere temas (ateş, kaynar su)
Zehirlenme	Panik ve düzenin bozulması

Tehlike sonucu hedef listesi İnsanlarda

- Göz
- Kulak
- Yüz
- Kafatası
- Boyun
- Kol
- Bilek
- El
- Parmak
- Ayak
- Bacak
- Sırt
- Göğüs Kalça
- Omuz
- Karın
- Sindirim sistem,
- Üriner sistem
- Solunum sistemi
- Kardio- vasküler sistem
- Bel
- Eklem

İnsanlar Dışında

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	8 / 14

- Malzeme hasarı veya kaybı
- Ekipman hasarı veya kaybı
- Tesis hasarı
- İş gücü kaybı
- İş süresi kaybı
- İşletmenin Prestij kaybı

Yukarıda verilen tipik girdiler tehlikelerin belirlenmesi amacıyla değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda düşme, malzeme düşmesi, elektriğe çarpılma, maruziyet, makine-ekipman zararları, kimyasal maddelerle temaslar, yangın, patlama vb. tehlikeler tanımlanır. İşyeri ortamında gözle görebildiğimiz ya da göremediğimiz birçok tehlike mevcuttur, önemli olan acil önlem gerektiren tolere edilemeyecek risklerin ayırt edilmesidir.

5.5.2.İşe Başlanmadan Önce Şu Veriler Toplanıp Değerlendirilmelidir.

- Kimyevi, fiziki ve biyolojik ajanlar listesi,
- İş aktivitelerinin gözden geçirilmesi,
- Ortam ölçüm raporlarının incelenmesi,
- İş kazası ve hadise (olay) raporlarının incelenmesi,
- Literatür taraması (standart vb.),
- İmalatçı verilerinin değerlendirilmesi,
- Uzman görüşlerinden yararlanılması,
- Teknik periyodik kontrol raporlarının incelenmesi,
- Benzeri diğer işyerlerinden elde edilen veriler,
- Psikolojik etkenler ve biyolojik etkenler

5.5.3.Risk Değerlendirmesinde Kişisel Sorumluluk

- Yeteneklerinin ve sınırlarının farkında olmak,
- Yönetim sistemlerine uygun ve disiplinli çalışmak,
- Kendisinin ve diğerlerinin güvenliğini gözetmek,
- Etkin takım elemanı olmak,
- Mücadeleci olmak,
- Değişime uyum sağlamak

5.5.4.Risk Değerlendirmesinin İşverenler Açısından Yararları

- Tehlike ve risklerini önceden görebilme
- Uluslararası saygınlık ve geçerlilik
- Proaktif yaklaşımla acil durumlar için her an hazırlıklı olma

- İstenmeyen durumların önlenmesi ile kayıpların azaltılması
- Sorumlulukların ve görevlerin belirlenmesi ve paylaşımı
- Güvenli teknoloji seçimi ile güvenli çalışma ortamı temini

5.6.Değerlendirme Tablosu

Değerlendirme tablosuna göre ilgili bölüm/ süreç dahilindeki tüm faaliyetler sınıflandırılır. Faaliyetlerin belirlenmesinde, bölümlerin kendi içerisinde bölümlendirilmesi ile en küçük parçalar halinde sınıflandırılmasına dikkat edilir. Ardından faaliyetlerden kaynaklanan tehlikelerin, risklerin ve risklerin doğurabileceği sonuçların tanımlanması gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi yapılırken hem sağlık hem de güvenlik ile ilgili tehlike ve riskler tek tek ele alınır.

5.7.Risk Değerlendirmesi Karar Matris Metodolojisi

En sık kullanılan yaklaşımlardan biri olan risk değerlendirme matrisi ABD. Askeri standardı MIL_STD_882-B olarak da bilinen sistem güvenlik program gereksinimini karşılamak amacıyla geliştirilmiştir. Matris diyagramları iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiyi analiz etmekte kullanılan değerlendirme araçlarıdır. Bu işyeri için 5X5 Analiz Matrisi Yaklaşımı uygulanmaktadır. Operasyondaki tehlikeler incelenerek ‘Nelerin yanlış gidebileceği?’ tüm çalışanların fikirleri alınarak araştırılır. Bu araştırma sonucunda kazaya yol açabilecek tüm tehlikelere karşı proaktif bariyerler belirlenir. Bunun dışında, edinilen tecrübeler ve yaşanılmış olan kazalardan çıkarılan derslere dayanarak ‘‘Yanlış olan neydi?’’ sorusuna cevap aranarak hataların ve kazaların tekrarlanmasını önleyecek tedbirler geliştirilir. Kaza oluşumundan sonra sonuçların ciddiyetini minimize edecek reaktif bariyerler belirlenir. Ancak proaktif çözümlere daima daha fazla ağırlık verilir. Bu metot basit olması dolayısıyla tek başına risk analizi yapmak zorunda olan analistler için idealdir. Ancak değişik prosesler içeren veya birbirinden çok farklı akım şemasına sahip işlerin/ proseslerin hepsi için tek başına yeterli değildir ve analistin birikimine göre metodun başarı oranı değişir.

Risk Skoru = İhtimal x Şiddetin Derecesi’ dir.

Risk Değerlendirmesi: Sistematik metotlarla çalışma ortamı, şartları ya da çevrede var olan tehlikeleri belirlemek, riskleri ortaya çıkarmak ve kontrol etmek için uygun nitel ve/ veya nicel yöntemler kullanılarak yapılan çalışmaların bütünüdür.

Bir olayın gerçekleşme ihtimali: Analiz edilen rutin olarak gerçekleştirilen veya çok nadir olarak gerçekleştirilen bir faaliyetin uygulanması sırasında bir İSG olayının (yaralanma, sağlık kaybı, ölüm veya ramak kala olayı) gerçekleşme ihtimalidir.

Bir Olayın Gerçekleşme İhtimali

Puan	İhtimal	Ortaya çıkma olasılığı için derecelendirme basamakları
1	Çok Küçük	Yılda bir defa
2	Küçük	Üç ayda bir defa
3	Orta	Ayda bir defa
4	Yüksek	Haftada bir defa
5	Çok Yüksek	Her gün

Bir Olayın Gerçekleştiği Takdirde Şiddeti

Puan	Şiddet	Derecelendirme
1	Çok Hafif	İş saati kaybı yok, hemen giderilebilen, ilk yardım gerektiren
2	Hafif	İş günü kaybı yok, kalıcı etkisi olmayan ayakta tedavi
3	Orta	Hafif yaralanma, yatarak tedavi/yaralanma
4	Ciddi	Ciddi yaralanma, uzun süreli tedavi, meslek hastalığı
5	Çok Ciddi	Ölüm, sürekli iş göremezlik

İhtimal ve şiddet puanları verilirken risk değerlendirmesi yapılan alandaki mevcut kontrol önlemleri göz önüne alınır. Tablolardan elde edilen değerler “Matris Metodolojisi Temelli Risk Değerlendirme Tablosuna” kaydedilir. Çıkan sonucun büyüklüğüne göre en büyük değerden başlayarak riskler için gerekli önlemler alınır.

RİSK			ETKİ (ŞİDDET)		
OLASILIK	1 (Çok Hafif)	2 (Hafif)	3 (Orta)	4 (Ciddi)	5 (Çok Ciddi)
1 (Çok Düşük)	1 Önemsiz Risk	2 Düşük	3 Düşük	4 Düşük	5 Düşük
2 (Düşük)	2 Düşük	4 Düşük	6 Düşük	8 Orta	10 Orta
3 (Orta)	3 Düşük	6 Düşük	9 Orta	12 Orta	15 Yüksek
4 (Yüksek)	4 Düşük	8 Orta	12 Orta	16 Ciddi	20 Ciddi
5 (Çok Yüksek)	5 Düşük	10 Orta	15 Ciddi	20 Ciddi	25 Kabul Edilemez

	Risk Skoru	Anlamı
Anlamsız (Önemsiz)	1	Riskleri ortadan kaldırmak için kontrol presesleri planlamaya ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin kayıtlarını tutmaya gerek yoktur.
Düşük	2,3,4,5,	Riskleri ortadan kaldırmak için ilave kontrol preseslerine ihtiyaç

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ Akıl - Ahlak - Adalet - Adap	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	11 / 14

(Katlanılabilir Risk)	6	olmayabilir. Ancak mevcut kontroller sürdürülmelidir
Orta	8,9,10,12	Riskleri düşürmek için gerekli faaliyetler başlatılmalı ve en az 6 ay içinde tamamlanmalıdır.
Ciddi	15,16,20	Rsikleri düşürmek için gerekli faaliyetler kısa zamanda (bir kaç hafta) başlatılmalıdır. Risk faaliyetin durdurulmasını gerektirecek kadar büyük değilse çalışmalar kontrollü olarak yetkili kişilerce yönetilmelidir.
Kabul Edilemez	25	Risk Kabul edilebilir seviyeye düşürülünceye kadar iş başlatılmamalı, devam eden faaliyet varsa hemen durdurulmalıdır. Gerçekleştirilen faaliyetlere rağmen risk düşürülemiyorsa, faaliyet engellenmelidir.

5.7.1. Önlemlerin Değerlendirilmesi

Belirlenen öncelik derecesine ve işverenin ayırabileceği kaynaklara göre, riskler arasında öncelikli görülenlerin değerlendirilmesi aşağıda verilen yöntem doğrultusunda kararlaştırılır.

5.7.1.1. 25 Puan Alan Riskler

Değerlendirme sonucunda 25 puan alan riskler için; Önlemler ivedi olarak alınmalı gerekiyorsa faaliyet durdurulmalıdır. Risk kontrol altına alındığı takdirde faaliyete devam edilebilir. Yapılması planlanan faaliyetler:

- Tehlike kontrol altına alınır.
- Kontrol için dökümante edilmiş prosedür/ talimatlar oluşturulur.
- İzleme ve ölçme yapılır ve kayıtları tutulur.
- İyileştirmeye yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, dökümante edilir, uygulanır ve takip edilir.
- 1. öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi sağlanır.
- Mümkün olduğu yerde iyileştirmelerin rakamsal olarak takibi yapılır ve kaydı tutulur.
- Personele ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- Bu konularda tüm uygulamanın belirli periyotlarla denetlenmesi sağlanır.

5.7.1.2. 15 ile 20 Arası Puan Alan Riskler

Değerlendirme sonucunda 15 ile 20 arası/dahil puan alan riskler için; Risk kontrol altında tutulmalı, sürekli gözlemlenmeli ve önlemler ivedi olarak alınmalıdır.

Yapılması planlanan faaliyetler:

- Tehlike kontrol altına alınır.
- Gerekli ise kontrol için dökümante edilmiş prosedür/ talimatlar oluşturulur.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	12 / 14

- İzleme ve ölçme planı yapılır ve kayıtları tutulur.
- İyileştirilmeye yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, dökümante edilir, uygulanır ve takip edilir.
- 2. öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi.
- Mümkün olduğu yerde iyileştirmelerin rakamsal olarak takibi yapılır ve kaydı tutulur.
- Personele ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- Bu konularda tüm uygulamanın belirli periyotlarla denetlenmesi sağlanır

5.7.1.3. 8 ile 12 Arası Puan Alan Riskler

Değerlendirme sonucunda 8 ile 12 arası/dahil puan alan riskler. İyileştirici tedbirler planlanmalıdır.

Yapılması planlanan faaliyetler:

- İyileştirmeye yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, dökümante edilir, uygulanır ve takip edilir.
- 3. öncelikli tedbirlerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi hedeflenir.
- Personele, ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- Bu konulardaki tüm uygulamaların belirli periyotlarda denetlenmesi sağlanır, yönetime raporların.

5.7.1.4. 2 ile 6 Arası Puan Alan Riskler

Değerlendirme sonucunda 2 ile 6 arası/ dahil puan alan riskler için; Alınan önlemler gerektiğinde kontrol edilmelidir.

Yapılması planlanan faaliyetler:

- Önlemler, planlanan uygulamalar kısmında tarif edilir ve uygulama kontrolleri yapılır.
- Personele, ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- 4. öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi hedeflenir.

5.7.1.5. 1 Puan Alan Riskler

Değerlendirme sonucunda 1 puan alan riskler; Alınan önlemler gerektiğinde kontrol edilmelidir.

Yapılması planlanan faaliyetler:

- Gelecekte önemli bir tehlike oluşturulmaması için, incelenir ve gerekirse önlemler planlanan uygulamalar kısmında tarif edilir.
- Uygulama kontrolleri yapılır.
- Personele, ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.

NOT: Olasılığı çok küçük fakat ölüm, uzuv kaybı, meslek hastalığı veya sürekli iş göremezlik ile sonuçlanabilecek durumlar için risk seviyesi kabul edilebilir seviye altına

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	13 / 14

alınamıyorsa, alınan kontrol önlemleri belirli aralıklarla kontrol edilerek gözetim altında tutulmalıdır.

5.7.2. Kontrol Tedbirlerinin Belirlenmesi ve Hiyerarşi

Belirlenen tehlikeler ve sebep olacağı risklerin azaltılmasına veya kontrol altına alınmasına yönelik önleyici faaliyetler planlanır. Önlemlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak, sorumlu/ sorumlular ve önlemin yerine getirileceği süre belirlenir.

Tehlikenin ve riskin tamamen ortadan kaldırılması mümkün olmasa da tehlikenin ve riskin azaltılması, uygulanan kontrol sistemleri ile sağlanabilir. Kontroller belirlenirken veya mevcut kontroller üzerinde değişiklik yapma planlanırken aşağıdaki hiyerarşiye uygun olarak risklerin azaltılması düşünülür.

- Tehlikeleri ortadan kaldır,
- Daha az tehlikeli prosesler, operasyonlar, malzemeler veya ekipmanlar ile ikame et,
- Mühendislik kontrollerini uygula ve işin yeniden yapılanmasını sağla,
- Eğitim dahil olmak üzere idari kontrolleri kullan,
- Yeterli kişisel koruyucu donanım kullan.

5.7.3. Önlemlerin Düzeltme Durumu ve Riskin Yeniden Değerlendirilmesi

Planlanan faaliyetlerin düzeltilip düzeltilmediği kontrol edilir. Planlanan faaliyetin düzeltilmeme durumunda neden düzeltilmediği değerlendirilir.

Değerlendirme sonucuna göre yeni bir faaliyet planlanır ya da faaliyetin gerçekleştirilmesi için neler yapılması gerektiği araştırılır. Konuya ilişkin üst yönetim kararı gereken noktalarda üst yönetime danışılır.

Önemli riskler için hedefler oluşturulur. Konu gerektiğinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu'na taşınır. Kurul son kararı verebilir. Alınan önlemler doğrultusunda düzeltilen riskler madde **5.7'e** göre yeniden değerlendirilmeye alınır. Bu şekilde risklerin ne düzeyde indirgenebildiği hesaplanmış ve yeni öncelik dereceleri tespit edilmiş olur. Riskler kabul edilebilir sınırlara çekilmeye çalışılır. Kabul edilebilir sınırlara çekilemeyen riskler için hedefler oluşturulur. Riskler yeniden faaliyet planlamasına alınır.

Bu aşamaya kadar olan tüm çalışmalar "Risk analizi ve Risk Değerlendirme Formu"na işlenir ve bu form ile takip edilir.

6. DİĞER HÜKÜMLER

Belirlenen tehlikeler, riskler, bunların öncelik dereceleri, önemli riskler ve bunlara göre oluşturulan uygulama ve kontrol sonuçları, işveren/işveren vekili tarafından gözden geçirilir. İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu tarafından, kurulun olmadığı kuruluşlarda ise işveren/ işveren vekili tarafından onaylanır.

7. SONUÇ

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akil - Ahlak - Adalet - Adap</small>	KYS RİSK ANALİZİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	KSP.PR.007
		Yayın Tarihi	ŞUBAT 2018
		Revizyon No	2
		Revizyon Tarihi	Mayıs 2022
		Sayfa No	14 / 14

Yapılan Bu Risk Değerlendirmesi:

Riskin algılanmasını sağlamak, bu konuda tüm paydaşların ortak algısını oluşturmak ve risklerin kontrollünü sağlayabilmek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu raporun değerlendirilmesi, yapılacak çalışmaların yönlendirilmesi, ilgili birimlerle iş birliğinin sağlanması, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunda çözüm önerilerinin değerlendirilmesi, işyeri hekiminin meslek hastalıklarının da risk kontrolü yöntemi ile değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması işveren/işveren vekilinin görevidir.

Kontrolü ve değerlendirilmesi yapılmamış bir risk analiz raporu, işveren tarafından teşhisi konulmuş tedavisi yapılmamış bir hastalık gibi kabul edilmelidir.